

altsaa en Merudgift for Staten af ca. 18⁵/₁₀ Mill. Kr., dertil skal altsaa den paa-tænkte Formue- og Indkomstskat hjælpe, og Forholdet vil blive det, at naar denne Skat tilvejebringer først det Beløb, som den nuværende kommunale Formue- og Lejligheds-skat indbringer, nemlig ca. 13⁵/₁₀ Mill. Kr., saa vil der yderligere kun behøves ca. 5 Mill. Kr. i Stedet for som af Regeringen foreslaaet ca. 8²/₁₀ Mill. Kr., til at dække de Udgifter, som disse Hypotekbeviser til et Beløb af 800 Mill. Kr. og Tiendeindløsnin-gen ville foraarsage. Vil man indvende mod Sagen det, at dette Beløb af 800 Mill. Kr., som Staten altsaa maa udgive i Hypotekbeviser, skulde kunne trykke Marke-det, da er dette aldeles ubeføjet. Thi disse sekundære Prioriteter staa jo allerede i Ejendommene; undtagen Fideikommissier og enkelte Rigmandsejendomme ere alle Ejendomme behæftede med Laan ud over ⁷/₁₀ Del af Værdien, og disse sekundære Laan skulde jo i Løbet af forholdsvis kort Tid indfries eller fornyes. Enhver Ejen-domsbesidder ved, hvad det vil sige, naar han har en anden Prioritet, der skal ind-løses, særlig i denne Tid, hvor den ikke kan faas under en 5—6 pCt. i aarlig Rente og desuden ofte 2—4 pCt. i Kom-mission til den Mand, der ordner det; ikke at tale om, at sekundære Prioriteter aldrig sættes ud paa en længere Tid end 10—15 Aar. Det er altsaa en evig Skatte-udskrivning, en evig Formueskat, som der af Pengemarkedet udskrives ved Afløsning af disse Prioriteter. De 800 Mill. Kr., der komme ud i Ejendommene, vilde være det bedste og sikreste Middel for Ejendoms-besidderne til at sikre sig deres Ejen-domme, naar Staten vilde udstede disse Hypotekbeviser, der jo sikkert dels ved solidarisk Ansvar, dels ved Kommunernes Tilsyn og eventuelle Administrations-kommissioner. Selvfølgelig er det for vild-løftigt at gennemgaa de enkelte Para-graffer, det vilde ogsaa være overflødigt for mig; Begejstringen for Regerings-forslaget er jo saa stor, at jeg ikke kan vente, at der vil blive taget Hensyn til det. Jeg har fremsat det, fordi jeg be-standig har taget Afstand fra de i vort Parti herskende Anskuelser paa dette Om-raade, og fordi det hele er et saa simpelt Regnestykke, som enhver kan gøre, at baade Staten og Kommunerne og Skatte-yderne vilde staa sig ved at gaa frem paa den foreslaaede Maade. I Princippet er det slet ikke i Strid med Regeringens Principper, fordi det faktisk gaar ud paa gennem Prioriteter at tilsikre saavel

Staten som Kommunerne Renter af Prio-riteter i enhver Ejendom, altsaa faktisk en Ejendomsskyld, men en saadan, som staaar i et rimeligt Forhold til de nu-værende Byrder paa Ejendommen, og tillige paa en saadan Maade, at i Tidens Løb saavel Staten som Kommunerne faa Andel i den forhøjede Værdi, som enhver Ejendom faar ved Samfundets Udvikling og ved Samfærdelsmidlernes Forøgelse og i det hele taget ved den Støtte, Er-hvervslivet finder gennem Kommunernes og Statens Foranstaltninger. For saa vidt som der er Ejendomme, som ikke have Prioriteter, der skulde indløses ved de af mig omtalte Hypotekbeviser fra Statens Side, er det en Selvfølge, at den Mand, der ingen Prioritet har, udleverer sin Prio-ritet og faar den betalt af Staten med Hypotekbeviser til samme Værdi. Han be-taler Rente af sin Prioritet til Kommunen, og han faar Rente af sine Hypotekbeviser af Staten. Ved et System, som det af mig her foreslaaede, vilde for Skatteyderne vindes, at man fuldstændig bliver fri for al Skatteopkrævning i Kommunerne, fri for al Jalousi mellem Kommunerne, enhver Kom-mune faar de Indtægter, der naturlig tilkom-me den i Kraft af dens Udvikling, enhver Borger kan bo, hvor han vil, uden at for-følges fra Kommune til Kommune med Skattebilletter; man behøver ikke at beskatte Aktieselskaber. Enhver Virksom-hed er fri, og jo flere Aktieselskaber der kommer i en Kommune, desto større Ind-tægter faar Kommunen til Dækning af sine officielle Udgifter gennem forøgede Prio-riteter i de Bygninger, der rejse sig ved ny Virksomheders Opstaaen. Det hele bliver en simpel og let Fremgangsmaade med Skatteudskrivningen her i Landet, og der vil være en stadig Forøgelse af Kommu-nens Indtægter og en stadig Forøgelse af Statens Indtægter gennem deres Grund-skatter og Prioriteter, og, som sagt, Tiende-afløsningen er medindbefattet deri.

Dersom Regeringens Forslag gaa igen-nem, som de foreligge her, saa tror jeg, at man vil blive skuffet over Resultaterne. Jeg tror, at man venter for store Fordele deraf. Jeg tillader mig som Eksempel at tage en Gaard paa henvend 4 Tdr. Hart-korn, en Ejendom, som jeg kender, en Bondegaard, der ligger i min Kommune, med c. 3 Tdr. 7 Skpr. Hartkorn. Den har i Handel og Vandel en Værdi af c. 30,000 Kr., det vil den vistnok blive taks-eret til. Denne Ejendom betaler for Ti-den i Skat til Staten 128 Kr. aarlig. Til Kommunen betaler den i Hartkornsskat